

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: „ 9 K, „ 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A többség és kisebbség.

Rossz, fenekestől megromlott, igazán hazafiatlan párt az a parlamenti ellenzék. Azok a derék, jó, bölcs s iztól-izig magyar kormányaink e miatt az ellenzék miatt nem bírják 1867. óta a haza jogait Ausztriával szemben érvényesíteni. A hol a nemzet részére a kormány jogokat akar szerezni, annak útját állják. Ha a kormány a közös alap kereteit Deák Ferenc nézete szerint bővíteni óhajtja, a kisebbség mindent elkövet, csak hogy a nemzeti jogok szűkebbre szoríttassanak.

A kisebbség akadályozta meg, hogy a nagy kormánypart kitűzesse a budai királyi palotára a nemzeti zászlót.

A kisebbség nem engedi, hogy a magyar nyelv érvényesüljön a hadseregben.

A kisebbség gátolja azt, amihez a törvény értelmében jogunk van, hogy az önálló vámterület alapjára álljunk.

A kisebbség követelte a császártól a chlopyi parancsot.

Egyszóval 37 esztendő óta a törvényhozási kisebbség mindent, de mindent elkövet, hogy Magyarország véglegesen adófizető gyarmatává silányuljon Ausztriának.

És teszi ezt azzal a többséggel szemben, mely mindig férfiasan,

hazafiasan s önállóan gondolkozott és cselekedett, mert soha, egyetlen esetben sem hagyta miniszterelnökének véleményét magára erőszakolni.

A ki parlamentünk belső viszonyaival ismerős és Tisza István beszédeit végig olvassa, körülbelül ilyen véleményt alkothat magának a magyar parlament nagy szabadelvű pártja s a vele szemben álló kisebbségről.

És kénytelen elhinni, hogy a kisebbség csakugyan zsarnokosodik a többség felett.

Pedig hát a miniszterelnök urnak ez a megjegyzése nem lehet egyéb, mint roszkedvű enyelgés.

Mert bizony az a kisebbség nem zsarnokoskodott soha, de nem is zsarnokoskodhat a magyar parlamentben a többség felett.

A parlamenti ellenzék már régen, nagyon régen nem csinál egyebet, mint önvédelmi harcot folytat.

Az önvédelem pedig, főleg, ha az igazi nemzeti jogokért folyik, nincs, de nem is lehet megtiltva.

De eltekintve ettől, éppen a kormánypart soraiból hangzik legkomikusabban az a szó: A kisebbség terrorizmusa. Bizony ennek a szónak az emlegetése nagyon furcsa azok részéről, a kik három év óta engedelmes, fejbólintó hivei a személyi abszolútizmusnak.

Pedig a nagy szabadelvű pártnak legalább néhány gondolkodó fejű tagja igen jól tudhatná, hogy a személyi abszolútizmus épp oly elviselhetetlen, mint az állami abszolútizmus. Mert a történelem azt bizonyítja, hogy a Ház többségének abszolútizmusa előbb-utóbb éppen ugy erőszakos kitérésre vezet, mint odaát Ausztriában már kitérésre vezetett egyetlen személyé, Körber uré, ezé az előkelő idegené.

És ezeknek dacára szívesen elismerem, hogy nagy baj a kisebbség abszolútizmusa a többség felett. Főleg nagy baj, ha a többség óhajai, vágyai, érdekei nem vétetnek figyelembe, csak azért, hogy a hatalmon lévő, elenyészőleg csekély számú töredék szeszélyei ki legyenek elégítve.

Nagy baj az, ha a hatalmon lévő csekély számú, elenyészőleg kicsiny töredék közjogilag, politikailag, gazdaságilag és pénzügyileg jónak talál akkor mindent, a mikor a nagy közvélemény elégedetlen, a népmilliók éheznek, fáznak s százezer számra vándorolnak ki boldogabb hazába.

És főleg nagy baj az, ha a képviselőház többsége abban a tévhitben ringatja magát, hogy ő a nemzet többsége.

Pedig a képviselőház többsége nem a nemzet többsége. Nem! Ha-

A rózsanyaraló.

Soire ur és felesége egész véletlenül kerültek Vernis sur Pailba — a charmeusi erdő határába. A Pail gyikszi vize ragyogott a verőfény alatt, s fürdette a zöld rétet és topolya fák gyökereit, elragadva a házaspárt. A parton állt egy kicsi, nevetségesen kedves kis falu: Poche.

Csak egy pár festő ismerte e kis zugot — amin (bár Párishoz közel) nem karikázott keresztül a kerékpározó, nem árasztotta el az automobil-petroleum illata s nem zavarta fel a falkavadászok kürtje bugása. Csendes, mélabus, bájos volt az egész környék.

De micsoda állapotban érkezett meg az ifju házaspár a parányi édenbe! A gömbölyű, örökké mosolygó madamenak röpke fűrtjei rettenetesen fel voltak borzolva, a monsieur kezéről lement a bőr, mikor biciklijét nem tudva feltartani, egy galyba kapaszkodott, ami azonban nem mentette meg, hogy Pailban egy kis lábvizet ne vegyen a nyakáig.

Ez a kis incidens egy kis összeütke-

zésbe hozta a házastársakat. Mr. Soire rettenetesen morgott, amiért a felesége szeszélye miatt letértek a rendes, a „Kerékpárosok Utmutatója“ által előírt útról s e csaknem vad tájakra kerültek.

A lamentációt a madame elragadtatott, csodálkozó felkiáltása szakasztotta meg:

— Oh!

Liceumsövény zárta el az utjokat — s a sövényen túl kuszó, függő, a légben uszó, égből hulló rózsasző, vadon tenyésző fák között, buzavirág, pipaes és mákvirágtól tarka, óriási fűtől környezve egy picit nyári lak állt, csinos, oly kedves, mint egy japán virághajó, de ami már messziről küldi a norvég fenyők illatát — egy szerelmes madár-pár fészke, nagyon tiszta: angol butorok, liberty pongyolák, parfümös teák...

A ház ajtaján egy esőmosta, kopott, alig olvasható cédula lógott: Kiadó!

A poetikus lelkületű madame Soire lázba jött, itt fogják szabadságidejüket tölteni. Beszélhetett az ura akármit a közlekedés, az élelmezés, a postaforgalom nehézségeiről — ő akarta s ha a férje megta-

gadja kívánságát, belebetegszik és talán meg is hal.

Nagy keresés után leltek a sövény között egy gyalogutat, amin levezethették biciklijüket a kis falu egyetlen vendéglőjébe s mikor tejjel, kétszersülttel és cseresznyével restaurálta magát Soire ur és felesége, egy öreg ember vezetése mellett vigan indultak a rózsák nyaralója felé.

Soire megkérdezte az öreg: Mennyiért adják ki a villát? Az öreg nem felelt. Akkor Soire kiáltva, majd ordítva, bögyve ismételte kérdését, míg végre elmosolyodott az öreg s halkán felelt:

— Oh, nem lesz drága, majd megmondja Chapot ur!

— Ó a tulajdonos?

— Nem. Ó csak festő, aki színekkel fest. A Villa mellett lakik.

S vezette őket a villa mellett levő vadszőlővel befuttatott kis házba, a hol palettájával a kezében, nagyon könnyű öltözetben fogadta őket a piktor.

— Ki akarják bérelni a villát?

— Ha butorozva van, — felelte Soire.

KÉTSZER ANNYIBA KERÜLTEK :: Helyszüke miatt eladatnak:
150 öltöny á 20 kor. **GERŐ FÉRFI RUHA-ÁRUHÁZÁBAN**
150 „ „ 30 „
DEBRECZEN, Piacz utca sz. 47. a Dréher söröcsarnok kapuja mellett : „Emke“ kávéházzal szemben.)

nem csak a nemzet megbízottjai. Olyan hitlen sáfárok, akik megbízóknak tett ígéreteiket nem tartják meg. De hát a nemzet közvéleménye igen bölcsen tudja, hogy csak akkor biztos állománya, ha a képviselőház többsége előtt is van korlát: a hazafiság, a hazaszeretet korlátja.

És a szabadelvűpárt nagy, igen nagy tévedésben van, amikor azt hiszi, hogy ő ebben az országban többségben van.

Nem kell a szabadelvű kormány politikája ma már senkinek. Megmondom miért. Mert az ország közvéleményében meggyökeredzett a hit, hogy a szabadelvű párt nem a magyar, hanem az ország érdekeit szolgálja.

Az idő, a viszonyok, a körülmények 1877 óta bebizonyították, hogy a kiegyezési alap rossz, hogy az tarthatatlan, tehát a kisebbségnek van igaza.

A nagy nemzeti közvélemény a parlamenti kisebbség háta mögött áll s az alapot, a rendszert akarja megváltoztatni.

És meg fogja változtatni, dacára azoknak a fenyegetéseknek, hogy ha a parlamenti kisebbség nem javítja meg magát, akkor egy szép reggel a kétféjű sas újra elnyeli a magyar alkotmányt. Am próbálja meg! De előbb emészsze meg azt, amit az olaszok és németek sütnék-főznek.

Hentaller Lajos.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Képviselőház mai ülése.

Budapest, nov. 9.

Tíz órakor zsufolva van a Ház. A háznagy hivatal ajtaján ott lóg az a fekete tábla, amelyik arra vall, hogy ma izgató előadás lesz az ország színházában:

— Minden jegy elfogyott!

A képviselők közül is alig hiányzik valaki. Korán, az ülés elején itt van Apponyi

— Butorozva van.

A szerelmes házaspár szemei összevilantak.

Micsoda gyönyörűség lesz élni a paradicsomban, a hol a kuszó, teljes virágjukban illatozó rózsák mint a betörő zsványok árasztották el az ablakokat. Rózsák, de minden szinből és fajból; — rózsák, bors-, citrom-, narancsillatu rózsák, selyem-, bársony-, pelucheszirmu tearózsza, ciprusillatu halvány rózsaszin, égő lángoló, asszonyarehoz hasonló rózsák.

Maga a lakás szépen butorozva, kényelmes kis fészék volt.

Chapot ur szives vendégszeretettel vezette körül a látogatókat a kertben és a kis házban. Mikor a nap kezdett leszállni, a piktoron egy kis feszély látszott, mintha szeretett volna a házból szabadulni. Aradó szélességgel díszítte a házat, kertet, — elmondta, hogy a háziur dussgazdag és neki annyi a kétszáz frank lakkbér, mint Rotchildnak egy centime. Megígérte, hogy a kertet helyrehozza, sőt a házat is újra tapétáztatja.

Albert is, akinek a beszéde elé páratlan érdeklődéssel néznek. Ez az oka, hogy napirend előtt nem volt az ellenzéknek semmi mondanivalója, csak hogy minél előbb rákerülhessen a sor a nemzetipárt vezérére. Az ülés elejére bejött Tisza is, nyomban első szónoknak Szalay Lászlót rendelte ki a vitarendező-bizottság, úgy hogy Apponyi Albert csak fél tizenkét óra felé kezd majd beszélni.

Kivüle Hock János jut ma még valószínűleg szóhoz, ha csak Tisza válasza Apponyinak nem foglalja le az időt. Egy órákor interpellációk lesznek s különösen Polónyi Gézáé elé kíváncsian néznek, mert állítólag szenzációs leleplezéseket fog tenni azokról a visszaélésekről, a melyek a német kereskedelmi szerződés kulisszatitkaiból valók.

Az ülést fél tizenegy órákor nyitotta meg Perczel Dezső elnök. Az ülés végére egész esomó interpellációt jelentettek be Lendl Adolf, Zboray Miklós, Polónyi Géza és Lengyel Zoltán. Az interpellációkra egy órákor tér át a Ház.

A házszabályrevízió.

Szalay László: Ebben a küzdelemben minden ellenzéki embernek minden erejével részt kell venni, mert a közszabadságok ellen való támadást kell visszaverni. A kormány erőszakkal akar közjogokat pusztítani...

Gabányi Miklós: Az erőszak őt fogja megölni!

Szalay László: De mi tudjuk, hogy azok védelme erkölcsi kötelességünk. (Ugy van! a baloldalon.) A legszigorubb házszabályokkal sem bírja a kormány letörni a szólásszabadságot, mert a nemzet erejét elfojtani nem lehet. (Zaj a jobboldalon.)

Gabányi Miklós: Valóságos zsinagóga a jobboldal! Hol a főrabbi?

Szalay László: Az állam fontos, sürgős érdekeit mind háttérbe szorítja Tisza, hogy a házszabályrevíziót kiereszkölje. — Vannak az ellenzéken komoly elemek, akik a Ház minden oldalán közbecsülésben állanak s ezek jelentették ki leghatározottabban, hogy a házszabályrevízió-indítvány súlyos veszedelem az alkotmány ellen. Az elnöki tekintélyt nem pandurszabályokkal lehet megcsinálni, hanem az elnök tudja azt, hogy ő nem kényur, ő csak primus inter pares, legyen a pártok felett, ne eszköze a kormány-elnöknek, akkor meg lesz az a tekintély, a mit házszabályrevízióval, erőszakkal akar megcsinálni. (Nagy tetszés.)

Polónyi Géza: Ez a lecke szól az al-elnököknek is!

— Ujra tapétáztatom — most már harmadszor és lehetőleg a divatszertű sötét faliszőnyeggel.

A férj és feleség összenéztek. Chapot ur folytatta:

— Nem csodálkoznak a villa olcsó ára felett?

Madame Soire nagyon csodálkozott, pedig az ura igen biztatta a könyökével, hogy ne csodálkozzék.

— Hát azon se csodálkoznak, hogy mennyire el van hanyagolva a villa környéke?

— De igen, — szolt a házaspár — de ez mind oly gyönyörű!

— És még az sem kérdik, hogy olcsóságának, ez elhagyatottságnak nincs-e valami rejtélye?

— Teremtő Isten, csak nem járnak kísértetek a házban? — szolt ijedve a szép asszony.

— Ah, ennél is rosszabb, — felelt a festő rejtélyes, sötét mosolylyal.

— Talán egy rémes bűn?

— Igen, madame, egy szép asszonyt

Szalay László: Határozati javaslatot nyújt be, melyben a választási reformot sürgeti. (Helyeslés a baloldalon.)

Apponyi beszél.

Apponyi Albert gróf: Azon kezdte beszédét, hogy őt a miniszterelnök bizonyára nem számítja az ellenzék komoly elemei közé, mert az ő közreműködésére a házszabályok revíziójában semmi esetre nem számíthat. Ez év nyarán jászberényi beszámolójában világosan megmondotta, hogy csupán a mélyre ható parlamenti reformmal kapcsolatban járulhat hozzá a házszabályok módosításához.

A miniszterelnök nagyon tévedett, mikor ugrai levelében azt állította, hogy a tavasszal az ellenzék kicsiny töredékének ellenállását a szabadelvű párt energikusabb föllépésével törte meg. Ez nyilvánvaló tévedés. Hiszen tudjuk, hogy nem az erőszak, hanem Thaly Kálmán föllépése szüntette meg a tavaszi obstrukciót. Nem szabad tehát úgy tüntetni fel a dolgot, mintha az ellenzék Tisza előtt már a tavasszal is meghátrált volna. A miniszterelnök, hogy az obstrukció zománcát letörölje, bizonyos háttérrel rajzolt a legutóbb lefolyt obstrukciónak. E rajzból azonban kifejtette azt az epizódot, hogy Széll kormányzásának egy udvari intrika vetett véget, (Nagy zaj a baloldalon.) s ennek eredményeként Tisza István kapott kabinet alakításra megbízást, még pedig abból a szempontból, hogy az ugynevezett erős kéz politikáját kiméretlenül keresztül vigye. Ez talán nem volt minden befolyás nélkül a történetekre, mert természetes, hogy a felénk nyújtott kezét kevesebb bizalommal fogadtuk, mikor ugyan ezt a kezét kevéssel előbb ökölbe szoritva láttuk. Rontotta a helyzetet Héderváry grófnak temesvári programbeszéde is, melyben alkotmányunk két hiányának azt állította, hogy mikor a törvényhozás bármilyen ok miatt szünetel, a kormányzás biztosítása nincs (Felkiáltások balról: 14-ik §!) és hogy házszabályaink fogyatékosak, mert a többség akaratának érvényesülése nincs eléggé biztosítva. Ehhez nem kell semmi kommentár. Tisza István gróf miniszterelnök is ebből a szempontból akarja a házszabályok revízióját. De megfeledekzik arról, hogy a nemzeti akarat érvényesülésének nem az az akadály, hogy a parlamenti többség nem tud érvényesülni, hanem azok a visszaélések, melyek a többség megalkotása körül történnek, legvastagabb visszaélések meg vannak ugyan szüntetve, de az emberi ravaszságnak még mindig annyi módja van a törvények kijátszására, hogy a törvényhozásnak a visszaélések ellen még

gyilkoltak meg épp az ön háta mögött... (Madame Soire ijedten ugrott félre.)

— A gyilkos küzdött a szép asszonnyal, a ki dühösen védhette magát, mert hajfúrtei odatapadtak a gyilkos keze nyomán a falhoz.

— Borzasztó.

— A gyermekét megfejtotta, a szolgálót a vízbe ölte — folytatta Chapot.

— És a férj? — kérdezte rémült szemekkel Soire ur.

— Kalapácsesal ütöttem agyon a fal mellett. A gyilkost sohasem találtuk meg. Most már tudják miért? — En akkor a színházban voltam. De ha akarják, írják a szerződést.

Madame Soire halthalványan nézett kedves férjére s aztán úgy susogta:

— Majd meggondoljuk a dolgot és ha megengedi, majd visszajövünk.

És büszkén eltávozva, nem látta a Chapot ur gúnyos nevetését, a ki azt mondta, hogy a villa ismét az ő tulajdona marad ingyen.

Tolnai Dániel

czipőárúháza Debreczen, Piacz-ú. 49. sz., a postával szemben.

Legnagyobb választékú raktár

mindennemű czipőkben

elsőrendű készítmény.

mindig újabb és újabb eszközöket kellene keresnie. Az etetés és itatásnak, a vesztegetésnek még mindig annyi módja van, hogy a gazdag ember a szegénnyel szemben az alkotmány szellemével teljesen ellenkező előnyt élvez, a mely előnyt egyedül a demagógia képes ellenőrizni. A plutokratizmus és a demagógia befolyásainak tulsulya közt az igazán komoly és higgadt elemek nem tudnak érvényesülni. Egy másik ok, hogy a választók száma még mindig elenyészően csekély a nép számához képest. Ötven év alatt a jogkiterjesztés terén egy lépést sem tettünk előre. Jellemző epigon korszakunk felfogására, hogy még jóindulatu férfiak is nemzeti veszedelemnek tartják a választói jog kiterjesztését. Ha elődeink 1848-ban így okoskodtak volna, akkor bizonyára nem törölték volna el a nemes privilégiumot és fentartották volna a régi rendszert, ha mesterséges kiváltságuk fentartásában látták volna az alkotmány biztosítását. De ők át voltak hatva attól a tudattól, hogy a nemzet magyarnemzeti jellege nem függ mechanikus rendszabályoktól, hanem az egy történeti és társadalmi tény s ebből kifolyólag az alkotmány ereje jobban van biztosítva, ha annak sáncai közé minél nagyobb rétegeket fölveszünk. (Zajos tetszés a baloldalon.) Másik nagy baj, hogy a magyar intelligencia nagy része lenyűgözött, függő állapotban van. — Vannak városok, hol a hivatalos szavazatok ellen lehetetlen küzdeni. Vannak továbbá kerületek, a hol egyhangu választások szoktak történni, mert ott olyan a helyzet, hogy még az ellenzéki is átadja a helyet a kormánypártinak, nehogy olyan elemek győzedelmeskedjenek, a melyek igazán veszedelmesek volnának.

A nemzeti akarat megnyilvánulásának eshetősége tehát teljesen össze van zsugorodva és nagy bajokban szenved. A hatalom, a kormány csinálja a többségeket s az alkotmányos egyensúly a király és a nemzet között a nemzetnek hátrányára erősen megvan billenve. (Taps a baloldalon.) A mi alkotmányunk a király és a nemzet összműködésén alapul. Meg vannak a királynak alkotmányos jogai, a melyekhez senki nyulni nem akar, de vannak a nemzetnek ismét jogai, a melyeket tisztán kell gyakorolni s ezeket nem szabad királyi hatalom által befolyásolni. (Taps a balon.) A hatalmak egyensúlyát fenn kell tartani, egy a nemzet, mint a trón érdekében, mert különben a korona iránti szeretetet és a királyság iránti tiszteletet ássák alá. — Ha már alkotmányjogi reformokhoz fogunk, akkor lássunk a dolgok mélyére s ne ignoráljunk oly tényeket, a melyek fenyegető állapot még nem öltöttek ugyan, de már most orvoslandók, nehogy egykor romboljanak. Mindenek előtt tehát az alkotmányos erők és hatalmak most nem létező helyes egyensúlyát kell helyre állítanunk s a többről csak akkor beszélhetünk.

Polonyi Géza: Ha ez megtörtént.

Apponyi Albert gróf: Nagyon természetes, hogy a reformok pusztán ígéretéért én a házszabályok revíziójához hozzá nem járulok. (Taps a baloldalon.) Csak ha majd a parlament reformot megalkottuk és csakis oly mértékben, a mint a reform kiterjeszkedik, csakis akkor és úgy járulhatunk hozzá a többség jogainak biztosításához.

A miniszterelnök a most folyó vitának már második napján úgy nyilatkozott, hogy miután a vitának obstrukciós jellege van, ő fel lesz jogosítva a legerősebb megtorló eszközök alkalmazására. Ha a nyilatkozata mögött az a gondolat lappang, hogy a Ház valamely határozata kimondassék a házszabályok által meg nem engedett módon, a jogi következménye ennek az lenne, hogy a Háznak minden további határozata, mely az ily erőszakos házszabályok segítségével jön létre, alkotmányilag semmis. (Zajos tetszés a baloldalon. Tisza István gróf a kezével legyint.) Nem hiszem, hogy ily módon a törvényhozási munka lehetséges lesz s nem hiszem, hogy ezt az alkotmányra tett eskü megengedné.

Ugron Gábor: Mind republikánusok leszünk!

Polonyi Géza: Annyi bizonyos, hogy akkor lesz antidinasztikus párt! (Nagy zaj.)

Olay Lajos: Szeretném látni azt az elnököt, aki ezt megcsinálja. Annak a füle az én kezemben marad! (Nagy derűtség.)

Apponyi Albert gróf: Annak a szilárd bizalomnak adok kifejezést, hogy az ily módon letárgyalt javaslatok, ha a király elé terjesztik is őket, nem kapnak szentesítést, miután azoknak szentesítése az alkotmányba ütközik. (Taps a baloldalon.) A miniszterelnöknek előbb azokat a reformokat kellett volna munkába vennie, amelyekre már ígéretet tett és kötelezettséget vállalt, nem pedig ily indítvánnyal, amelynek sürgőssége semmiképpen igazolva nincs. A mi alkotmányos életünk egészségén rágódó bajok orvoslásához az egész ellenzék hozzájárulna, de a szóló a beteg szimptomák megerősítésére semmiképpen sem kapható. (Zajos éljenzés és taps a baloldalon; a szónokot számosan üdvözlök.)

Az elnök tíz perere felfüggeszti az ülést.

Szünet után Tisza felelt Apponyinak. Tiltakozik azon vád ellen, hogy a királyt belevonta a tervbe. Lehetetlen, hogy Apponyi ne érezné a revízió szükségét, mert mikor ő elnök volt, sokszor kérte az ellenzékét, hogy ne tapodja lábba a házszabályokat.

Az általános választói jog, amit Apponyi akar, veszedelmes, mert olyan elemeket is felruház joggal, akik nem elég érettek jogukat teljes értékében használni. (Tetszés jobbról. Viharos ellenmondások balról.) Folytonos kiáltások: Hopp, hopp!

Tisza: A mai állapotok teljesen megmetelyezik a nemzet érzelmeit, a Ház tekintélyét lerombolják. Javaslatát ajánlja elfogadásra. (Tetszés jobbról. Balról: Hopp, hopp! Abeug Tisza! Éljen Apponyi!

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Helyreigazítás. A Joghallgatók Segítő Egyesületének elnökválasztásáról írván, tudósításunkba sajtóhibából névesere csuszott be. A megválasztott ugyanis *Soóky Jenő* 3. éves joghallgató.

A japán—orosz háború.

Port-Arthur ostroma.

— A háború hirei. —

Az orosz sajtó azt teszi, a miről eddig hallani sem akart: feladja Port-Arthurt, illetőleg a reményt. Egy tegnapi távirat azt jelenti, hogy az orosz katonai sajtó előkészíti a nyilvánosságot Port-Arthur elestére.

Tény az, hogy a vár megtartására Stösselnek nem lehet reménye, miután az Erlungsan erőd a japánok kezére került. Ez erőd elfoglalásával nyitva van a japánoknak az út északról, délről pedig Togo admirális csatahajói uralkodnak az öblöt. A Chicago News haretéri tudósítója különben, a ki Port-Arthurból Nagarasidba érkezett, a következőket beszéli:

— Miután egy orosz torpedóhajón a port-arthuri kikötőbe jutottunk, megnéztük a Perezvjet-et és azután a Baján-t. Mindkét hajó erősen megrongálódott. A Baján kapitánya a balti flottáról tudakozódott és mikor megtudta, hogy még nem indult el, nyíltan fejezte ki kétségbeesését. A tudósító összesen tizenhat hadihajót látott a kikötőben, melyek közül egy sem volt leszerelve, csak a kisebb ágyukat s a gépágyukat szállították partra. A japánok golyóitól leginkább a ruilk szenvednek. A városban esend és nyugalom van. Az üzletek nyitva vannak, a gyermekek az utcán játszanak és a tiszték az asszonyokat biciklizni tanítják, mialatt fejük felett bombák repkednek. Stössel csak a csikágói ujságirótól tudta meg, hogy a japánok Kuropatkint megverték. A tábornok erre így kiáltott fel:

— Akkor nem marad egyéb hátra, minthogy meghaljunk, vagy a makajumai börtönbe vándoroljunk!

Stössel ezután tudakozódott Kuropatkin vereségének terjedelméről, de a helyőrségnek az egész dologról nem volt szabad tudni semmit. Reggelizés közben Stössel háza előtt szétrobbant egy bomba s a ház összes ablakai betörték, de a társaság semmibe sem vette és Stössel még csak megkezdett mondatát sem szakította félbe. Senki sem törődik már a bombákkal, annyira megszokták.

Hogy Port-Arthurban nem ilyen rózsás a helyzet s hogy a csikágói ujságíró sok mindent optimisztikusan látott, bizonyítja egy másik távirat, hogy az erődöt védő katonák nagyon rossz sorsukkal nincsenek megelégedve. Egy katona, ki ezt a tudósítóval közölte, azt állítja, hogy az ő hadosztálya nyolcszáz főre apadt le.

A mandzsuri haretéren minden esendes. A két ellenfél készülődik a nagy csatára és a — tél fogadására.

London, november 8.

10 óra 80 perekor.

Mukdenből táviratozzák, hogy a japán és orosz sereg a Lian folyónál ugyszólván kődobásnyira áll egymástól. Baniaputsenél 400 méternyi távolság van a két ellenséges sereg között, a két sereg vége pedig egyes faluban volt elszállásolva.

VIDÉK.

A favágás halottja. Nyáma Indrie, ponori gazda egy hatalmas tölgy kivágásán fáradozott, a ponor remoci erdőben. A szegény ember azt gondolta, hogy a törzs még erősen tartja a fát s nagy ütéseket mért rá a baltájával. Egyszerre óriási recsegés és ropogás között a fa kidőlt és Nyáma Indrie maga alá temette. Mire a közelben dolgozó emberek odaértek, már halott volt. Az esetről jelentést tetek a nagyváradi ügyészségnek, a mely megengedte a halott eltemetését.

Öngyilkos parasztgazda. Vértes biharmegyei községben Kárászi Sándor parasztgazda tegnap a kertjében egy szilvafára felakasztotta magát. Tettének okát nem tudják. A nagyváradi ügyészség, a melyet az esetről azonnal értesítettek, megengedte a temetést.

Gróf Dégenfeld Imre szökési kísérlete.

— Dégenfeld gróf ott akarta hagyni a szanatóriumot. —

— Saját tudósítónktól. —

Dégenfeld Imre gróf esete ismeretes. Alig két hónap előtt történt, hogy a családja elhelyezte a rákospalotai Niedermann-féle szanatóriumba, hogy kuráltassa az idegbaját. A lapok, mikor hírül vették ezt a dolgot, hasábokon keresztül foglalkoztak gróf ügyével, találgattak, de semmi pozitív adattal nem szolgálhattak arra nézve, mi csinál a gróf, vagy vele mit csinálnak, hogy van, mi baja, gyógyul-e?

Legfőbb oka, hogy semmi bizonyosságnak nem jutott a közvélemény birtokába, maga a szanatórium igazgatója, Niedermann.

Ma reggel nem kisebb szenzációt tudott meg egy fővárosi lap, mint hogy *gróf Dégenfeld Imre állítólag megszökött a szanatóriumból.* Hogy teljes egészében igaz-e az a hír, nem tudjuk, de valaminek kellett történni ebben a dologban.

Tegnap ugyanis délután és estefelé nagy volt a szenzáció a Kossuth Lajos-utcai kaszinóban. Egymásután érkeztek a kaszinó tagjai, a kik később tanácskozássra gyűltek össze valamelyik dohányzószobában. A tanácskozásnak tárgya gróf Dégenfeld Imre volt.

A tanácskozás végén Edelsheim Gyula báró kirohant valamelyik portáshoz és így szólt hozzá:

— *Telegrafáljon ki a 79—72. szám alá, a Niedermann-szanatóriumba és kérdezze meg, igaz-e, hogy a gróf megszökött?*

A portás kitelefonált és válaszul azt kapta: a gróf jobban van, nem igaz, hogy megszökött!

De nem is szököhetett meg, mert a grófnak nincs kimenő ruhája, csak az a fehér kórházi köpenye, a melyet itt kapott a sanatóriumban!

Ennyit tudott meg a nevezett lap a kullissza-titkokból. Hogy megszökött-e Dégenfeld, nem szökött-e meg, nem tudjuk. Annyi bizonyos, hogy Dégenfeld gróf édesanyja és az öcsese Pál gróf téglási birtokukról ma Budapestre érkeztek.

Rablógyilkossági kísérlet Nádudvaron.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, nov. 10.

A Debrecenhez közel fekvő Nádudvaron tegnapelőtt véres rablógyilkossági kísérlet történt. Ott és az egész környéken jóteknység és nemes szívről általánosan ismert nagybirtokosnő özv. *Limprecht* Ferenénét akarta a bűnös megölni és kirabolni.

Az esetről, amely Nádudvaron és környéken érthető izgalmat ébresztett, az alábbi részletekben ad számot lapunk tudósítója:

Özv. *Limprecht* Ferenéné nagybirtokosnő egyedül lakott házában egy eselédjével. Tudta róla mindenki, hogy gazdag nő, s különösen azok tudták, hogy mennyi pénz forog meg a kezén, akik nála voltak szolgálatban.

Egy ilyen eselédemberében ébredt fel a vágy, hogy pénzt szerez az özvegy urnőtől, ha mindjárt annak az élete árán is. Tegnapelőtt éjjel a lakóház északi részében fekvő vendégszoba falát egy helyen kibontotta és az így támadt nyíláson behatolt a szobába. Azonnal bűnös munkájához látott. Három sifont, egy szekrényt és egy ládát tört fel. Alaposan kikutatta mindegyiket, de pénzt nem talált sehol sem.

A sikertelen kutatás után nem hagyta el a házat, hanem átment az özvegy urnő hálószobájába. Egyenesen az alvó urinőhöz ment, *torkon ragadta és folytogatni kezdte.*

Özvegy *Limprecht*né erre felébredt, kiugrott az ágyból és védekezni kezdett. A gyilkos szándéku rabló erre kirántott egy vékony hosszú kést és négyszer döfte az urinő testébe. A szurások *Limprecht*né a nyakán, hátán és a mellén találták. Ezenkívül a tenyerét is több helyen átvágta a kés, a mint dulakodás közben védőleg utána kapott.

A dulakodás zajára, az urnő kiabálására felébredt a harmadik szobában alvó eseléd és kimenekült az udvarra. Lármát csapott, segítségért kiabált, felzörgette a szomszédokat.

A eselédleány kiabálására figyelmeztetett a rabló is és menekült a felfedezés veszedelmétől. Az ajtón s a másik szoba ablakán keresztül elfutott.

Csakhamar megérkeztek a eselédleány által értesített csendőrök, összefutottak a szomszédok is. Először orvost hoztak, a ki

a sok vért vesztett s különben is súlyosan sérült urnő sebeit kötözte be.

Özvegy *Limprecht*né személyleírása nyomán a csendőrség még az éj folyamán elfogta a rablót, a ki néhány hó előtt az urnő szolgálatában állott. A helyszíni vizsgálatnál özv. *Limprecht*né elmondta, hogy az előszobának a szegletében, ugyanott, a hová a rabló a fal kitörésével először behatolt, több ezer korona van elrejtve. A szegletben levő láda alatt a padlózat ki van vájva s alatta egy kis vasládában van a pénz.

A csendőrök az özvegy urinő kívánságára felvették és egy debreceni pénzügyintézetben helyezték el. A rablógyilkos embert tegnap behozták Debrecenbe és átadták a kir. ügyészségnek.

A VÁROSHÁZARÓL.

Városi muzeum szervezése.

Addig is, míg a közművelődési palota létesülni fog, a városi muzeumot — melynek alapját a Löfkovits-féle régiségek képezik — szervezni kell. A rendezés már megtörtént, most azután a szervezés tekintetében fognak határozni a városházán e hó 13-án d. e. *Oláh* Károly közművelődési tanácsos elnöklete alatt. Az értekezleten részt vesz *Milesz* Béla is.

A téglavető telepiek ügye. A téglavető-telep lakosainak ismert kérvénye ott fekszik már a jog- és pénzügyi bizottság tárgyaló asztalán. A szegény telepesek azonban, épen az ügy elintézésének halogatása folytán, most még nyomorultabb helyzetben vannak, mint azelőtt. Nem tudják, hogy az esetleg kedvezőtlen döntés nem épen a tél derekán kergeti ki őket lakásaikból? Ezt a könnyen érthető kétségbeesést, mint értesülünk, úgy fogja a tanács eloszlítani, hogy a jogügyi bizottságban előkészített ügyet már azon a rendkívüli közgyűlésen bíraltatja el, amely a Hortobágy hasznosításának ügyében december elején határoz.

Az ellenzék terve.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, nov. 10.

Ma már világossá lett, a mi tegnap még homályban volt és a mit tegnapi helyzetképünkben már kifejtettünk, hogy tudniillik a miniszterelnök még maga sincs tisztában további utjával, mert nem bizik a háta mögött ujjongó és tapsoló többségben. A többség fázik az új választásoktól és *Tisza* multkori fenyegetése a feloszlattal élénk nyugtalanságot keltett a tisztelt kormány-pártban; ezért fordult meg a taktika és ma már csak azt hirdetik, hogy *Tisza* az ideiglenes házszabályváltoztatást napirend-indítvány formájában és egyetlen szakaszban keresztül fogja hajtani permanens ülésben, de azután csak az ülészakot rekeszti be és a Házat nem osztja fel.

A nyaktiló-indítványt sem ezen, hanem a jövő héten terjeszti be, vagyis 15-ike után, hogy a mame-lukok ebből is megértsék, hogy házfeloszlattól nem kell félni. Hogy mi lesz a permanens ülés során és

miel fog az ellenzék védekezni az erőszak ellen, azt ma bajos tudni; a választ alighanem csak az utolsó pillanat fogja meghozni. Beszélnek ugyan, hogy az ellenzék az erőszakot erőszakkal fogja viszonzni, hogy ki fogják dobni az elnököt, inzultálni fogják a miniszterelnököt és sok más efféle, de ilyenekben nem hiszünk; céltalan verekedés volna, mely nem változtat az államesinyen. Ha a kormány csakugyan arra vetemedik, hogy törvénytelen erőszak terére lép és a többség csakugyan elég tehetetlen, hogy a kormányt erre a tere követi: akkor az ellenzék legjobban teszi, ha többet nem vesz részt ennek a Háznak a tanácskozásaiban. Nem kell letenni a mandátumot, mint annak idején *Komjáthy* Béla tervezte, mert ezzel megmarad a törvényes szín és elrendelik a megüresedett kerületekben a választásokat, hanem a Házat kerülni kell.

Legyen esonka a parlament és dolgozzék a kormánypárt egyedül, saját felelősségére, ellenőrzés nélkül, — ha mer. Egyelőre a vita legalább egy hétig fog nyugodtan folyni, ha csak valami váratlan incidens fel nem tüzeli a kedélyeket és siettetni a jövő méhében rejlő eseményeket.

SZÍNHÁZ.

Casanova. A tavalyi szezon kedvelt műsordarabja: a *Casanova* került tegnap színre, nem egészen a tavalyi előadáshoz hasonló ensemble-ban. A címszerepben *Mezey* Andor szép baritonját érvényesítette, a hármas női szerepben pedig *L. Rózsa* Lili buzgólkodott a közönség kedvére lenni, ami különösen a táncjelenésekben teljes mértékben sikerült is. A második felvonás rendezés tekintetében sem volt olyan szingazdag, mint az előző előadásokon. Közönség szép számmal.

A Csokonai színmű pályázat. *Zilahy* Gyula jelenleg aradi, de 1904. őszétől debreceni színgazgató tegnap átírt a debreceni Csokonai-körhöz s tudatta, hogy a Csokonai színmű pályázatán semmit sem kíván változtatni s ragaszkodik ahhoz, hogy az 1000 koronás pályázaton csak prózában írott darabok vegyenek részt. Ismétli, hogy színpadi hatást a legtöbb esetben csak prózában írott darabtól lehet várni, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy a prózában írott darabba Csokonai verseit bele ne illeszthesse a szerző.

Görög rabszolga. Az operett reprizek közt nagy érdeklődésre tarthat számot a „Görög rabszolga”, melyet a *Makó* rezsim alatt nem adtak a debreceni színpadon. A bájos zenéjű operette még a hó folyamán színre fog kerülni.

A színügyi bizottság ülése. Debrecen város színügyi bizottságának eddig nem volt jegyzője, hanem ülésről-ülésre rendelték ki azokat a jegyzőket, akiknek elfoglaltsága az ülésen való részvételt megengedte. Most azután rendes jegyzőt kapott a bizottság dr. *Tóby* Elek személyében, akit egyszer s mindenkorra a bizottság jegyzőjéül rendelt ki a polgármester.

Bánk-bán. Holnap *Katona* József emlékeztét, nagy drámáinkhoz méltó módon ünnepli meg a debreceni színház. *Bánk-bán* kerül színre, a címszerepben *Palágyi* Lajos-

sal, a kinek nagy művészi feladata elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség. A darabban játszanak Csiky László (Petur), Sebestyén Géza (Tibore), Jeszenszky Cs. Irén (Gertrudis), Menszáros Margit (Melinda.) stb.

Enyingi Török Bálint. Vasárnaphoz két hétre lesz a premierje Szathmáry Zoltán ily című pályanyertes drámájának. A darabban, melyet Makó Lajos fényes kiállításban hoz színre, játszani fog Jeszenszky Cs. Irén, P. Menszáros Margit, Szabó Irén, Palágyi Lajos, Csiky László, Sebestyén Géza, Csontos Gyula, Faragó Odón, Krémer Jenő, Mezey Andor, Szilágyi Aladár, Iványi Antal, Halász Alfréd.

UJDONSÁGOK.

Öngyilkos timár.

Elvágta a nyakát.

Debrecen, nov. 10.

A debreceni közpörház belgyógyászati osztályán tegnap este nagy riadalom támadt. Hatvanhárom beteg közt fekszik ott Bikfalvy Géza, egykor jómódu timár-mester, a kinek immár hatvanhárom év terhe nyomta a vállait. Ez az ember, a kit úgy is csak néhány nap választott el a haláltól, betegtársai szemlélésére saját kezével akarta kioltani életét.

Este, kevéssel hat óra után egy bicskát vett elő s azzal gyorsan átvágta a nyakát. Mindez pár pillanat múlva volt. Az ápolók s a betegek csaknem egyszerre vették észre, hogy az öreg öngyilkossági kísérletet tett. Természetesen nyomban előhívták a közpörházban lakó dr. Horváth Károlyt, a ki bevarrta a sebet.

Bikfalvy Géza, az öngyilkossági kísérletet tett timár szív- és vesebajban szenved. Az orvosok véleménye szerint amugy is megvoltak számlálva napjai s a hetet aligha élte volna túl. Az öngyilkossági kísérlettel tett vágás nem járna halálos következménnyel.

A seb nem életveszélyes. Bikfalvy azonban mégsem marad életben. Megöli régi betegsége. Mikor az esetről értesített kórházi gondnok megkérdezte, hogy miért akar öngyilkossá lenni, azt felelte.

— *Nagyon sokat szenvedek, nem bírom már tovább ezt a szenvedést.*

Ezért követte el az öngyilkossági kísérletet.

*** A galaci körirat.** Temesvár város törvényhatósági közgyűlése a galaci ügyből kifolyt debreceni köriratot tegnap egyszerűen tudomásul vette s aztán napirendre tért felette.

*** Eljegyzés.** Simon Kálmán városi végrehajtó leányát Gizellát folyó hó 6-án eljegyezte Nösner F. Ernő erdélyi földbirtokos.

*** Debreceni huszártiszt a király testőrségében.** A király cabaji Horváth János debreceni 7-ik huszárczredbeli főhadnagyot a magyar testőrséghez testőrré s főhadnaggyá nevezte ki.

*** Tarr Ernő temetése.** A nagyváradi 4-ik honvédegyalozozred tragikus véget ért főhadnagyát, Tarr Ernőt tegnap helyezték örök nyugalomra, a váradi urti társadalom óriási részvéte mellett. A koporsóra a debreceni 2-ik és 7-ik huszárczrednek tisztikara is lehelyezte részvéte jeléül koszoruját.

*** A vendéglős és kávé ipartársulat ülése.** A debreceni vendéglősök, kávéosok, korezmárosok stb. ipartársulata e hó 11-én pénteken d. u. fél 4 órakor Hauer Bertalan elnöke alatt az „Angol királynő” vendéglő külön termében ülést tart. A rendes folyó ügyeken kívül intézkedni fog az Ipartársulat a zárórak ügyében és az orfeumi szezon határidejének korlátozása tárgyában is.

*** Jogászok szoáréja.** A joghallgatók a jövő hét esütörtökén adják ezidei első szoáréjukat a főiskola disztermében. A műsoron valószínűleg közre fog működni Réthy Laura asszony, a jelenleg pihenő énekesnő is. Este a Bika kistermében társasvacsora és tánc lesz. Meghívókat a rendezőség ezuttal nem bocsát ki.

*** Elmaradt ülés.** A fodrászok és borbélyok ipari szakosztályának tegnap délutánra hirdetett ülését hétfőre halasztották el. A szakosztály Hieronymi miniszter tanoncrendelete dolgában foglal állást.

*** Közművelődési palota Debrecenben.** A debreceni Csokonai-kör egy nagyon is megszívlelendő javaslatot nyújtott be a városhoz. E szerint a Hatvan-utca 23. számú házat, melyről kiderült, hogy Csokonai Vitéz Mihály szülőháza volt, javasolja, hogy Debrecen városa vegye meg. Az 1 hold területű fekvő telek nagyon alkalmas lenne arra, hogy míg a közművelődési palota elkészülne, itt rendeznék be a Csokonai-szobát, illetve ereklyeházat, a városi muzeumot s a bal oldali részen a falak kivételével egy 7 ablakos termet nyerne a város képtárlatok tartására is. A ház megvételéhez a Csokonai-kör maga 4000 koronás házalapjával járulna s a Csokonai szülőházának hitt Bethlen-féle házat is visszaadná a város tulajdonába. A kamara tulajdonát képező Hatvan-u. 23. sz. házat 72,000 koronáért megvehetné a város s így a 22—24 ezer koronát érő Bethlen-utcai házat s a 4000 korona házalapot számítva, az egész vásárlás 40—45 ezer koronájába kerülne a városnak. A terv mindenesetre nagyon kecségető.

*** Halálozás.** Bogáti Hajdu József életének 24-ik évében, hosszas szenvedés után ma délben elhunyt. Kedves halottunknak földi részeit folyó hó 11-én délután fél 3 órakor, a Csapó-utcai 27. sz. háznál, ev. ref. szertartás szerint tartandó rövid ima után fogjuk a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. E végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, ismerőseinket bánaatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1904. november 9. Aldás és béke poraira! Bogáti Hajdu Gyula és neje zsarolyáni Márton Luíz az elhunytak szülei; többi gyermekeik: Béla, Lajos, Miklós és István, valamint a gyászoló rokonság nevében is. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

*** A vasárnapi hajtóvadászat.** A debreceni vadásztársulat e hó 13-án vasárnap rendezi az új vadászidényben első hajtóvadászatát. Az elnökség ezuton is kéri a résztvevő vadászokat, hogy vasárnap reggel pontban nyolc órakor jelenjenek meg a Savósgutnál.

*** Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Horvát Sándor ref. 6 éves, Szalai Mária ref. 2 éves, Vida Sándor ref. 22 napos, [özv. Molnár Györgyné ref. 62 éves.

*** Ujtás a postatakaréknál.** A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az állami pénztárakhoz a magánfelektől a postakarékpénztár utján érkezett befizetések a jövőben a magánfelektől eddig bekívánt nyugta, illetőleg ellennyugta mellőzésevel számoltassanak el és a megfelelő számadási tétel mindenkor a postatakarékpénztári elismervénnyel okmányoltassék. Hogy azonban a törvényes bélyegkötelezőségnek is elég legyen téve, jövőben a rendelt értelmében a nyug-

ták után járó II. fokozatu és esetleg az 1881: XXVI. t.-cz. 10. §-a értelmében járó szerződési bélyegilleték is a fél járandóságából készpénzben tartandó vissza.

*** Régi polgárházak Debrecenben.** A muzeum most több igen érdekes rajzzal fog gyarapodni Zolthay Lajos városi s. levéltáros, Debrecen város régi történetének hű krónikása jóvoltából. — Zolthay Lajos ugyanis megrajzolja Debrecen régi polgárházait, külön szakok, illetve korok és építési modoruk szerint. A művészi kivitelű rajzokból már több készen van s a muzeum egyik külön e célra fentartott osztályában nyernek majd elhelyezést.

*** Kereskedő ifjak dalestélye.** A kereskedő ifjak daltársulata és szakmüvelő bizottsága december 4-én hangversenyyel és táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez aó Arany Bika disztermében. A műsört már megállapították, a meghívókat pedig a napokban küldik szét.

*** Az öngyilkos leány állapota.** Farkas Sarolta, a ki sorvasztó betegsége miatt, mely már évek óta gyötörte, öngyilkosságot követett el, reménytelen állapotban fekszik a kórházban. A gyilkos méreg összeégette egész belsejét, a szegény leány most rettenetes kinokat szenved. Az orvosok mindent elkövetnek, hogy könnyítsenek fájdalmas állapotán.

*** Honvédségi pótszemlék.** A honvéd tartalékos és póttartalékos katonák pótszemléje tegnap kezdődött a Péterfia-utcai laktanyában. Tegnap 93 szemlékötles jelentkezett. A pótszemlék utolsó napja ma lesz.

*** Ásatások Debrecen határában.** A közoktatási kormány Debrecen városának 500 koronát adott régiségi ásatások céljaira. Ezt az összeget a város annyival is inkább felhasználhatja, miután Debrecen határában nagyon sikeres ásatásokra van kilátás. A Nyulas csárda melletti régi temető is sok érdekes régiséget rejtegethet, ezenkívül a Fancsikan és a Guthon is sok régiségek kerülhetnek napfényre. E tekintetben e hó 13-án, vasárnap délelőtt Oláh Károly közművelődési tanácsos elnöke alatt értekezlet lesz a városházán.

*** Zenekedvelők Egyesülete.** Debrecen legfiatalabb művészeti egylete, a Zenekedvelők Egyesülete most toborozza zászlója alá a tagokat. Az egyesület működő tagjainak listáján már alig akad üres hely; a vagyoni erőhöz azonban sok hiányzik még. Az Egyesületnek pártoló s ezzel nagyban segítő tagja lehet mindenki, a ki 6 korona évi tagsági díj lefizetésére kötelezi magát. Az ezen tagságra gyűjtő izek az előkészítő bizottság tagjainál vannak elhelyezve.

*** A népkonyha elhelyezése.** A minden évben humánusan működő népkonyha az idén is teljesíteni fogja emberbaráti feladatait. — Csakhogy régi helyén, a Kovácslaktanya telkén építkezések vannak folyamatban. Így tehát a városnak más helyen kell elhelyezni a népkonyhát. Ez ügyben e hó 13-án délelőtt 10 órakor értekezlet lesz a városházán.

*** Tolvaj szolgál.** A Bárány korezmában, Bőr József vendéglősnél szolgált Bagó

János. Éjjelenként a sötétben hált, a hol gazdájának egy fali szekrénye volt. Ebben a szekrényben tartotta Bőr József a napi bevételét, melyhez azt hitte, csak neki van kulesa. Tévedésére csak akkor jött rá, mikor észrevette, hogy időközönként a pénzből hiányzik. Kutatni kezdett a tolvaj után, a kit Bagó János személyében el is fogott éppen akkor, mikor ez a lopott pénzt az udvaron elakarta ásni. Bagó Jánost nyomban elbocsátotta a szolgálatából és lopás miatt a rendőrségnél feljelentést tett ellene.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

* Az angol királynő szálloda fényes éttermében minden este zeneestély. A zeneestélyeken Rácz Károly és a Magyar Testvérek zenekara fekválva játszanak.

* Legfinomabb angol és Söllingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló-készülékek, valamint mindenféle tolett-cikkok olcsón beszerezhetők **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piac, Szent Anna-u. sarkán.

* **Esernyő-különlegességek**, remek szörme-boák, női kiegészítők, övek, tolett-cikkok, illatszerek, szappanok, díszítők, női nyakláncok, férfi fémhőmérők rendkívül olcsón kaphatók **Bartha Kálmán** fővárosi üzletében, városház-épület. Szabott ár. Tisztviselőknök 5 százalékos engedmény.

* **Fézf., szivar- és levéltárcák** nagy választékban **Borsos Kálmán**nál.

* **Ne tessék addig kölcsönt felvenni**, míg Rácz Béla 27 pénzintézettel összekötöttesben levő bankirodájában tájékozást nem szerez. — Debrecen, Csapó-u. 12. Levélhez válaszbélyeg kériük.

* **Pármal ibolyaszappan** név alatt egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Rendkívül kedves, gyöngéd ibolya-illata s bőrfinomító, üdítő hatása van e szappannak, úgy, hogy a legérzékenyebb arcbőrűek is használhatják. Ennél jobbat sem a bel-, sem a külföldön nem csinálnak, még ha drágábban adják is. Egy darab 80 fillér, három darab 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits Jenő, Grósz Nagy F., Murakózy L., Balázs Ö., Kovács Nándor, Szilcz F. gyógyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Penyő Sándor, Mentze Henrik, Komlóssy Lajos kereskedőknél. H.-Szoboszlón: Körner Bélánál. Más, kitűnő mosdószappanaim 20 fillértől feljebb kaphatók.

* **Női és férfikalapokat** a legdivatosabb formára átalakít Békés Lajos kalapos műhelye, Piac-u. 44. Dr. Ujfalussy-ház.

* **Új festőminták** legnagyobb választékban Pongrácz Géza papírraktárában.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 9. A képviselőház mai ülésének további folyamán Tisza István felszólalása után rátértek az interpellációkra. Zboray kifogásolja, hogy a hivatalos lap, a „Budapesti Közlöny” kiállítását és hirdetésait árlejts nélkül adták ki. Tisza István azt feleli, hogy a legolcsóbb ajánlattevőnek adták ki a Budapesti Közlönyt. Lendl a temesvári leánynevelő intézetben előfordult szabálytalanságok ügyében interpellált. Berzevics azt feleli, hogy megindította a vizsgálatot ebben az ügyben. Polonyi a miniszterelnököt interpellálta a külföldi államokkal való kereskedelmi szerződések megkötése tárgyában. A miniszterelnök azonnal válaszolt, kijelentve, hogy a kormány elvállalja a felelősséget a szerződésekért.

A háboru.

London, nov. 9. Port-Arthurnál az Aranyhegyen négy ágyut elpusztítottak, az Ansuán-erőd elesett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Összegegett gyermek.** Özv. Menyhárt Jánosné hajdunánási lakos jó barátságot tartott a közellakó kovácsmester családjával. Ez év májusában is odavitte apró kis fiát a szomszédhoz, hogy annak az aprósá-

gával együtt játszodozzék. A kis Menyhárt gyerek már két órája volt ott a kovácsmühely előtt. Egyszer csak, nem vette észre senki, betotyogott a mühelybe s odaállott a fújtató mellé. A ruhája szikrát fogott s lángra lobbanva, halálra égette a kis fiut. A törvényszék tegnap tárgyalta ez ügyet s mivel a kir. ügyész nem látta fennforogni az anya gondatlanságát, elejtette a vádat, a bíróság is megszüntető végzést hozott.

§ **Gondnokság.** A balassagyarmati törvényszék Klein Péter volt debreceni lakos magánzót gondnokság alá helyezte.

Ingatlanok forgalma.

Nagy Sándor és neje Dobi Juliánna, veszik a debreceni 5376 sztkvben foglalt 4 hold 50 négyszögöl ondódi földet özv. Temesvári Mihályné és társaitól 3360 kor.

Simon Imre és neje Szarka Ilona, veszik a pusztá nagyeserei 70. sztkvben foglalt 17 hold kaszálót Domján Lajostól 7999 koronáért.

Papp József és neje Nagy Lidia veszik a debreceni 8947 sz. tkvben foglalt 523 négyszögöl homokkerti szőlőt Matkó István és társaitól 3200 kor.

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa.

Nyáron fürdőorvos Karlsbadban.

RENDEL piac-utca 32. Szedlák ház 8-10-ig délután 2-4-ig.

Minden bel és külföldi

gyógyszerkülönlegességek

illatszerek, szappanok, arozkenőcsök, arozoremek általában véve minden hirdett kozmetikai oztkek főraktára

— Debreczenben és Hajdumegyében —

Dr. Rothschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél Aranyegyszarvu gyógyszerház

Kossuth-u. 8. szám (A színház mellett)

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

Végkiárulás

Szifft Aladár

Piac-utca 24.

Női divat, vászon, szövött, rövid és belés árak minden áron

végkiárusítottak.

Az üzlet helyiség kiadó.

Divat szövetek, Selymek.

Legolcsóbban beszerezhető be

ASZTALOS JOZSEF

áruházában

Debrecen, Kossuth-utca 4.

Velezek téli alsóruhák

Mintázott bársony mt. 50 kr

Bármely fénykép után

életnagyságu képek

a legsikerültebb kivitelben megrendelhetők csak 3 frt.-ért

HARMATHY PÁL

Antiquárium üzletében

Füvészkert-ntoza 14.

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi Londoni egész ségügyi kiállításokon bizsklelvel s arany éremmel kitüntetve, s Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer

Widder-féle

Reuma-szesz és Erő-Fluid

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csuzos bántalmait, u. m. köszvény, osz. reuma, ischiás, astma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. Andrassy-ut 20 sz. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17, sz. Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 12. szám.

Vidéki medrendelések pontosan teljesítettek.

Ugyiszintén: Debreczenben: Mihailovits Jenő, Dr. Rothschnek V. Emil, Tóth Béla és Szilcz Ferencz gyógyszerészeknél.

Szőnyeg, Fügöny, Butorszövet, Linoleum raktárunkat saját házunkba, Kossuth-utca 5. sz. alá főüzletünk emeleti helyiségeibe helyeztük át.

A még raktáron levő Szőnyeg, függöny, butorszövet ágy-és asztalterítőket — a meddig a készlet tart — leszállított árak mellett árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 5.

1902. évi
Szegzárdi
 kitünő vörösbor 1 liter 40 kr.
 1902. évi
Érmelléki
 fehér bor 1 liter 35 kr.
KONTSEK GÉZÁNÁL Kossúth-u.

Nagy raktár
Szőnyeg
Függöny
Butorszövet
Linoleum
Bőrvászon,
Ágy- és Asztalterítő
Flanell takaró
Pokróc és Matraczokból
Donogán és Somossy
 Kunz József és Társa utódai özégnél
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Feltűnő
! olcsó !
! árák !
 Elegáns forma!
 Tartós anyagból!
 Részben saját készítmény

Mandel és Társánál
 Debreczen, Piacz-u. 44. szám.

Női cipő strapára Zuggos vagy Fűzős	frt. 2:50
" " oldal gombos saját készítmény	" 3:50
" " posztó elől gombos magas szárú	" 1:80
" " posztó zuggos	" 2:60
" " posztó bőr borítással fűzős v. gombos	" 2:20
" " posztó oroszlekk, zuggos	" 3:50
" " keztyűbőr szár szalon lack fej zuggos vagy fűzős	" 3:50
" " bőr comót tartós anyagból	" 1:50
" " zerge zuggos v. fűzős saját készítm.	" 4:--
" " Francia Chevro zuggos v. fűzős	" 4:50
Férfi " sima vagy Betétes strapára	" 2:50
" " sima vikszos saját készítmény	" 3:--
" " Betétes és Hegymászó saj. készítm.	" 3:50
" " Box bőrből Zug. v. fűzős s. készítm.	" 5:50
" " Francia Chevro zug. v. fűzős s. készítm.	" 5:50
" " Posztó Orosz Lack borítással	" 5:--
" " Csizma Bagaria bőr saját készítmény	" 6:--
" " posztó szár bőr fej saját készítm.	" 5:--
Fülszima erős strapára kisebb	" 2:50
" " " " nagyobb	" 3:--
Leányka iskola cipők igen tartós bőrből	" 1:80
Gyermek posztó v. bőrszárú fűzős és Gomboscipő	" 1:20

és feljebb.
 Mérték szerinti megrendelések valamint javítások saját műhelyünkben készülnek!

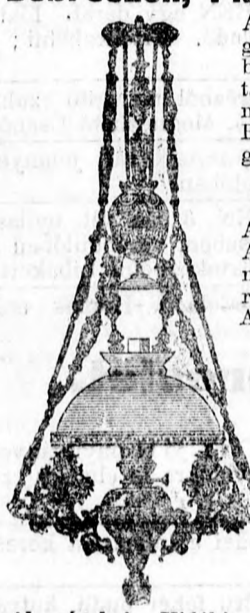
Érmelléki
Kis-Kágyai
 saját termésű
 hegyi boraimat következő árák mellett ajánlom:

1904. évi igen kellemes asztali bor	34 K
1904. évi olasz rizling bor	42 K
1904. évi bakator bor	48 K
1903. évi négyszer lehuzott igen jó asztali bor	44 K
1903. évi négyszer lehuzott olasz rizling bor	50 K
1903. évi négyszer lehuzott bakator bor	57 K

Ezen árák 50 literen felüli mennyiségben Széchyhid állomásra kiszállítva hektoliterenként értendők.
 A borok feltétlen tiszta kezeléséért és jó minőségeért kezeskedem,
Ujlaki Henrik mérnök,
 Debreczen Hunyady-utca 5.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

Kaszanyitzky Endre
 Debreczen, Piacz-u. 57.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árák mellett Ditmár, Brunner és hazai gyártmányú asztali és függő lámpákat
 Astral, Meteor, Appolo, csoda, nap, villam, petroleum és szez Auergázéggel.
 Ugyazint porcellán és angol fanyze tea kávé, moca és mosdó, valamint mindennemű asztali cognac és likőrös üvegek, leteket, majolika, bronz és chinacziust ujdonságokat. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek. Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Senki se adjon
 a sokféle elnevezésű petroleumra, hanem győződjön meg, hogy a legfinomabb szagtalan füstnélküli nem robbanó petroleumot a legolcsóbban csakis **FAZEKAS KÁLMÁN** festék- és petroleum üzletében Hatvan-utca 6. szám alatt szerezheti be.
 Üzleti elvem: Kicsiny haszon, nagy forgalom.
Telefon: 228.

Szőnyegek, Csipke és gyapju függönyök, ágy és asztalterítők, flaneltakarók, pokrócok, Viaszos vásznak
 olcsó szabott árákon kaphatók
Szabó Lajos fiai
 cégnél Debreczen.

! Feltűnő olcsón beszerezhető !
 magas szőnyeg diván piüssel díszítve, 46 f. szövet diván 12 frt-tól, bőrvászon diván 12 frt-tól, honos szővettel 20 frt., lószőr madratz 15 frt., önműködő roletta 2:50 frt-tól angol bőr futól 50 frt. stb. modern garnitúrák, függöny rajz szerint javítások átalakításokat a legnagyobb gondal készít.
KÖHLER LAJOS kárpitos
 Piac 40. az udvarban, Hungária-kávéházzal szemben.

ÍZLÉSES
DIVATOS
JUTÁNYOS
 női- és leányfelöltők, kalapok legnagyobb választékban
Rózsá női divat-áruházában
 Debreczen, Kistemplombazár.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

KRISTÁLY PETROLEUM mely felülmul minden más gyártmányt és még sem drágább mint más minőségű petroleum, egyedül kapható Térei József utódánál festék, petroleum és zsiradék nagy raktára Hatvan utca 13.

NŐI kézimunka befoglalásokat legizlésebb módon készít Antalffy könyvkötő, bőrdíszműves, városházzal szemben.

PESTI UTCA 13 számú háznál szobák, istalók kocsiszínek kiadók Értekezhetni a Bégányban.

DISZNÓOLÉSRE hófehér daráltó, vizskása sajátdarálású fűszerek legolcsóbban Farkas Henrik fűszerkereskedőnél beszerezhető a volt Vilmos-féle sörcsarnok helyiségében.

FÉRFI ÉS NŐI harisnyák nagy választékban Benyáts Emilnél kötés és fejelés felvállaltatik.

EGY 32 ÉVE fennálló fűszerüzlet, italméréssel, 0 tőzsdével s berendezéssel azonnal kiadó. Cím a kiadóban.

70 KRAJCÁR egy óra javítása és tisztítású Pintér Dezső órásnál, Piac- és Szent-Anna utca sarok.

6 PÁR VIRÁGOS majolika csésze 2-80 fillér, gáz harisnya 60 fillér darabja. Lámpajavításokat szakértő eszközök jutányosan ifj. Pájer József Utódánál. Bérház.

PÉNZKÖLCSÖN. Rövidlejáratu kölcsönöket bármily összegig kezesség nélkül egy óra alatt, ház és földbirtokra olcsó kamattal mellett három nap alatt megszerez Héry Gyula bank-irodája. Péterfia-u. 40.

Debreceni első elektrotechnikai vállalat. Távbeszélő és távjelző berendezésekre, villámhárítók, villamvilágítás és erőátvitelre jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállási mérők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnikai szakmába vágó berendezések és javításokat FÖLVDARI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168. Távbeszélő és távíró építéshez szükséges minden, nemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati-Physikai készülékek és telepek raktára. Kívánatra árjegyzéket ingyen, új töltésű villamos zseblámpák érkeztek.

EGY KILA törmelék chokolád 1 forint Lusztig és Bán fűszer kereskedésében, Simonfy-utca hátköz sarok.

FEHÉRNEMŰ VARRÓNÓ ruhavarráshoz is ért ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyukvarrást, javítást elvállal: Morgó utca 25. sz.

HÖLGYEK tanácsot és segítyt nyernek, szülés esetén felvételnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cím a kiadóban.

HAJVÁGÓ GÉPEK 2 frt 80 krtól, beretvák 5-krtól. Hajápoló és hajfestő szerek s minden. féle fodrász cikkek jutányosan beszerezhetők. Márton Gyula üzletében Bika szálloda mellett

VARGA UTCA 36. sz. a. a törvényszéki palota közvetlen közelében 4 parkettes szobából s kellő melék helyiségekből álló modern emeleti lakás gázvilágítással, vízvezetékekkel, esetleg fürdő szobával ellátva. 1905. május 1-től kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott.

16 forintól feljebb készítek finom gyapju szőteimből divatos férfi öltözöket vagy téli kabátokat mintákkal kívánatra házhoz megyek. Klein Adolf angol úri szabó és Drezdai akadémiában végzet szabász, üzlet Piac-utca 66.

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó. Szent-Anna utca 9 szám.

JOB családnál egy intelligens fiatal ember koszt és lakást kaphat. Darabos utca 20 szám.

FINOM FEHÉR varrózó elvállal a legfinomabb kivitelbe menyasszonyi kelengyékét így himezéseket ezelőtt Budapest váci körút 38 Klein Aranka, üzlet Piac utca 66 szám.

Ó SZALONNA métermázsánként 65 frt.-ért kapható. Iskola utca 1 szám.

Eladás.

EGY FELNYITÓS cseléd ágy tolvál, eladó, Burgondia u. 9 sz.

PACSIRTA-U. 48 SZ. ház. koresma helyiséggel eladó. Értekezni hátul az ndvarban, Márton Sándor háztulajdonossal.

EGY szalagarnitur használt, olcsón eladó. Péterfia utca 31 szám keresztpület.

ELADÓ INGATLANOK: Baros-u. 24 sz. ház. Csokonai utca 37. sz. ház. Homokkert I j. 67 sz. 298 öles házas telek. Értekezhetni lehet a Debreceni első takarékpénztárnál.

A BARCSAI MAL. M hátamögött homokkert 1 j. 38 sz. alatt 237 öl telek épületekkel eladó. Értésítést ad a Debreceni első takarékpénztár.

A VARGA KERTBEN egy darab föld négyszög ölenként eladó. Értekezhetni; Csapó-utca 16 sz.

FÜRDŐKÁD vörösrézből melegítő zuhanynyal kemenczével eladó. Megnézhető Csapó-u. 15.

SZALON garnitura, asztalkával jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

KÖNTÖS KERTBEN 3 és fél nyilas szálló egészben vagy részben, verébüldöbeu 10 hold tanya föld eladó. Értekezhetni Libakert II. 14.

KÉT EZER liter bor eladó. Homok utca 3 sz.

Kereslet.

NÉMET KISASSZONY jó bizonyítványokkal alkamazást keres, vidékre is elmegy czim Nap utca 11 sz.

JOGHALGATÓ irodai alkalmazást keres. Cím a Kiadóban.

EGY SELYEM szőrü fehér pudli kutya Maty. névre halgat, elveszett. Szives megtaláló illő jutalomba részesül Péterfia u. 28 sz alatt.

GYAKORLOTT varróleányok azonnal felvételnek. Zádor Lajos női ruha készítői műtermében.

TANULÓ felvétetik Kovács Géza, fűszer kereskedésében. Hatvan és Bethlen utca sarok.

A Komáromi nyomda,

könyvtészet és cinkographia már be van rendezve

Piac-utca 77 (Hutflész ház) az udvarban, megrendeléssel sziveskedjék oda fáradni.

Kitünő asztali ó-bor!

GYÖRFFY ALADÁR ur termése.

Ezerjó ó	30 kr.
Rizling ó	36 kr.
Rizling ó 4 éves	40 kr.
Aradvidéki ó finom	32 kr.
Magyaródi ó kiváló	40 kr.

Kitünő Ménési, Vörös, Aszu, Burgondi, Muskotály, Leányka, Bakator bor, eredeti orosz Karaván tea, valódi francia cognac, Pozsgó, valódi Angol, Ananász, Jamaika, Demamar Cnba, Brazillal rum.

Absinthe, Allasch, Altwater, Chartreuse, Maraschino, Vanilla, Kárpáti keserű, Gyomor keserű Dió keserű, Angol keserű, Császárkörte, Rosztoposin. Kiváló egészségi baraczk likőr, Szerémi, Borovicska állandó raktára

MERKLI FERENCZ,

fűszer csemege és bor kereskedése Fűvészkert-u. 14.

A mindenről gondoskodó természetnek bámulatos gyógyereje nyilvánul meg a Smidthauer-ile

Igmándi keserűvíz-forrásban,

mely a leghivatottabb természetszerű és ártalmatlan gyógyítója az emberi szervezet belső bajainak u. m. székrekedés és abból eredő étvágyhiány, gyomorfejfűdés, aranyér és vérbőség, pártatlan hatású mint ivókra hosszabb használatra elkövéredés, szívelháródás és azzal járó nehéz légzésnél, sárgaság, máj- és lépdeganatnál stb. — Kapható Debreczenben Mayer J., Félégyházi J., Krausz J. B., Tóth K., Deutsch L., Rikl J. Z., Fritsch K., Komlóssy L., Váray J., Kontsek G., Parti F., Kertész S., Róth A. Merkli Ferenc Utasítás mellékelve — Főszéktűdés a forrás-tulajdonos Smidthauer Lajos gygyszerésznél Komáromban.

|| Egész üveg 50 fillér. ||
|| Fél üveg 30 fillér. ||

Megérkeztek

az őszi és téli idényre a legújabb

Női divat kelmék,
Blouse selymek,

remek kivitelű
Mosó flanellek, velezek,

Szabó Lajos fiai cégégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

* **Cicákat** nyak Boá és Muffokat kaptam a legolcsóbbtól a legfinomabbig és azokat igazán nagyon olcsón árulom. Minden 5 frtos vásárlásnál egy életnagyságu fénykép nagyobbítást adok 1 frt. 50 krért. **Most érkeztek** gyönyörű szép női kockás és sima ruhaszövetek, barchettok, és flanellek (Vellesz) olyan mintákban a milyen eddig egyetlen üzletben sem volt. **MARADÉK ÁRUHÁZ,** placz u. 19. Bika szálloda mellett. Minden olcsó és semmisen drága.